

1.1.Гръцка азбука

Гръцка азбука - буква и акустичен образ - **етацизъм** и **итацизъм**.

буква	име на буква	звукова стойност	
		препоръчителна	действителна
Α α	Алфа	[a]	[a:]
Β β	Бета Вита	[b]	[v]
Γ γ	Гама	[g]	[g ^h -j]
Δ δ	Делта	[d]	[d ^h]
Ε ε	Е псилон		[e]
Ζ ζ	Зет	[zd/dz]	[z]
Η η	Ета Ига	[e:]	[i]
Θ θ	Тета	[t ^h]	
Ι ι	Йота	[i]	[i:]
Κ κ	Капа	[k]	
Λ λ	Ламбда	[l]	
Μ μ	Мйу Ми	[m]	
Ν ν	Нйу Ни	[n]	
Ξ ξ	Кси	[ks]	
Ο ο	О микро	[o]	
Π π	Пи	[p]	
Ρ ρ	Ро	[r]	
Σ σ	Сигма	[s]	
Τ τ	Тау Тав	[t]	
Υ υ	И псилон	[u]	[i]
Φ φ	Пхи – Фи	[p ^h]	[f]
Χ χ	Кхи Хи	[k ^h]	[h]
Ψ ψ	Пси	[ps]	
Ω ω	О мега	[o:]	

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОИЗНОШЕНИЕТО

(Английското произношение е това на "стандартното" или "прието" произношение на южния, британски английски. Звездичката обозначава приблизителното произношение)

W.SIDNEY ALLEN. VOX GRAECA. A GUIDE TO THE PRONUNCIATION OF CLASSICAL GREEK.(Стр.155-7)

α като първото а в италинското amare

* като гласната в английското cup

α - дълго - като второто а в италианското amare
 * като а в английското father
 αι както в английското high
 αυ както в английското how
 αυ както au
 β както английското b
 γ 1.като английското "твърдо" g
 2.пред k, g, c, m както п в английското
 ink или ng в английското song
 δ както френското d
 * както английското d
 ε както в английското pet
 ει както в немското Beet
 ευ (стр.76: В английското "прието" произношение няма паралел на този дифтонг, макар че нещо сходно може да бъде чуто в Cockney произношението на el(l) в думи като bell, belt.)
 ζ [zd] както в английското wisdom
 η както във френското tete
 η ηι както η
 ηυ както eu
 θ както t английското top
 (произнасяно емфатично)
 * както th в английското thin
 ι както във френското vite
 ι - дълго - както във френското vive
 * както в английското bead
 κ както френското "твърдо" с, или английското
 (не начално k, ck,) или "твърдо" с
 λ както френското l, или английското l пред гласни
 * както английското l в друг контекст
 μ както английското m
 ν както п във френското или английското net
 ξ както х в английското box
 ο както в немското Gott
 * както в английското pot
 οι както в английското boy, coin
 ου както в английското pool или френското gouge
 Π π както английското (не начално) или френското p
 Ρ ρ както шотландското r
 Σ σ 1. както s в английското sing, или ss в less
 2. само пред b, g, d, m както английското z
 σσ като ss

Τ τ както френското t
 *както английското неначално t
 ττ като tt
 Υ υ както във френското lune
 υ както във френското guse
 υι (стр.77-9 : предконсонантното ui е монофтонгизирано още предисторически, а пред гласни преди да се монофтонгизира в u (VI-IV пр.Хр.) е имало стойност [uуу])
 Φ φ като р в английското pot
 Χ χ като с в английското cat
 Ψ ψ като ps в английското lapse
 Ω ω като в английското saw
 ϕ като ω

ЗАБЕЛЕЖКА КЪМ f и c (стр.27): *Донякъде е практически оправдано (доколкото повече от англичаните не правят разлика между аспировани и неаспировани избухливи съгласни), като педагогически прийом, да бъдат произнасяни като спиранти - по византийски маниер - съответно като f в английското foot и ch в шотландското loch.*

appendices

1.0. Гръцка азбука и четирите акустичните образи означавани с гръцките букви

буква	произношение според Еразъм	атическо т.е. V в.пр.Хр.	библейско т.е. късен елинизъм	съвременен гръцки
Α α	a: father	същото	същото	същото
Β β	b: boy	b: mob	v но артикулирано с двете устни	v
Γ γ	g: got ¹	същото	y: year	същото
Δ δ	d	същото	th: this	същото
Ε ε	e: get	същото	същото	същото
Ζ ζ	dz	същото или zd	z	същото
Η η	a: late	същото	i: ski	същото
Θ θ	th	t-h: tarnation	th: moth	същото
Ι ι	i: pit (кратко) i: ski (дълго)	i: ski (винаги)	същото	същото
Κ κ	k: kite	k: pick	същото	същото
Λ λ	l	същото	същото	същото
Μ μ	m	същото	същото	същото
Ν ν	n	същото	същото	същото
Ξ ξ	<u>x</u>	същото	същото	същото
Ο ο	o: obey	по-кратко от o в og	същото	същото
Π π	p: pick	p: skip (без аспирация)	същото	същото
Ρ ρ	r	шотландски r	френско или немско r	същото
Σ σ и ς в края	s	същото	същото	същото
Τ τ	t	същото	същото	същото
Υ υ	<u>френско u</u>	същото	същото	същото
Φ φ	ph като в phone	p-h като в tip-him	ph като в phone	същото
Χ χ	<u>немско ch</u>	<u>k-h</u>	<u>немско ch</u>	същото
Ψ ψ	ps	същото	същото	същото
Ω ω	<u>o: note</u>	<u>aw: saw</u>	<u>o: or</u>	същото

διφтонги

αι	ai както aisle	същото	е както pet или ai в air	същото
ει	а във fate	същото	ei в receive	същото
οι	oi както in oil	същото	i както в ski	същото
ου	ow в cow	същото	av в Ave Maria ²	същото
ευ	eu във feud	същото	ev в ever ³	същото
ου	както ou в soup	същото	същото	същото

¹ Когато Γ предхожда κ , χ пак γ тя се произнася като ng.

εὐαγγέλιον πάγκρεας σύγχρονος

² Когато този дифтонг предхожда няма съгласна като [p t k] той звучи като [af] а не [av].

³ Когато този дифтонг предхожда няма съгласна като [p t k] той звучи като [ef] а не [ev].

ΑΛΦΑΒΗΤΟΣ	ἀλφάβητος	alphabetic
ΒΑΡΒΑΡΟΣ	βάρβαρος	barbaric варварски
ΑΓΓΕΛΟΣ	ἄγγελος	
ΣΦΙΓΞ	σφίγξ	
ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ	σύγχρονος	
ΔΕΛΤΑ	δέλτα	
ΔΡΑΜΑ	δράμα	
ΕΜΒΛΗΜΑ	ἔμβλημα	
ΖΩΟΓΡΑΦΟΣ	ζωόγραφος ζωολόγος	
ΗΓΕΜΩΝΙΑ	ἡγεμονία ἡγούμενος	хегемония игумен
ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ		
ΗΘΙΚΑ	ἠθικά αἰσθητικά	εтика естетика
ΒΑΘΥΣΚΑΦΟΣ	βαθύσκαφος	бати́скаф
ΘΕΑΤΡΟΝ	θέατρον	
ΙΔΕΑ	ἰδέα	
ΚΟΛΟΣΣΟΣ	κόλοσσος	
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ	μητρόπολις	
ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ	νοσταλγία	
ΠΟΙΗΤΙΚΑ	ποιητικά	
ΡΗΤΟΡΙΚΑ	ῥητορικά	ре/ри – торика
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ	τυπογραφικός	
ΧΡΟΝΙΚΑ	χρονικά	
ΦΩΣΦΟΡΟΣ	φώσφορος	
ΨΑΛΜΟΣ	ψαλμός	
ΨΥΧΙΚΑ	ψυχικά	
ΔΑΙΜΩΝ	δαϊμών	daemonic
ΣΦΑΪΡΑ	σφαῖρα	sphere
ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΣ	αὐτόγραφος	сравни с physics fisic - авто-
ΑΥΤΟΨΙΑ	αὐτοψία	ауто-
ΕΙΔΟΛΟΝ	εἶδολον	
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΟΣ	εἰκονογράφος	
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	εὐαγγελίον	euangelic
ΕΥΡΥΘΜΙΚΟΣ	εὐρυθμικός	euhythmic
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	οἰκονομία	economics икономия
ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	οἰκολογία	ecology
ΟΥΡΗΘΡΑ	οὐρηθρα	уремия